

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ
ΓΔ Αναφορών & Θεσμικής Υποστήριξης
Δ/ση Αναφορών & Δημοσιότητας
Τμήμα Αναφορών & Εκθέσεων
Ελ. Βενιζέλου (Πανεπιστημίου) 25 - 27 Αθήνα,
ΤΚ: 10564

ΠΡΟΣ: Υπηρεσία Συντονισμού

ΚΟΙΝ: Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού

Ιδίου Υπουργείου

ΘΕΜΑ: Απάντηση επί της αναφοράς 1086/09.01.2026 επίκαιρης ερώτησης κοινοβουλευτικού ελέγχου.
Σχετ.: Το από 09.01.2026 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Γραφείου Αναπληρωτή Υπουργού

Σε απάντηση του ως άνω σχετικού και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης, αναφέρονται τα εξής:

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/241, οι πόροι του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν έχουν περιφερειακή κατανομή, όπως συμβαίνει σε άλλα χρηματοδοτικά μέσα (πχ. πόροι της Πολιτικής Συνοχής), αλλά κατανέμονται σε επίπεδο κράτους – μέλους. Συνακόλουθα, το Ταμείο Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) μέσω του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0 (ΕΣΑΑ) χρηματοδοτεί οριζόντια προγράμματα σε όλη την Επικράτεια για την ενίσχυση επιχειρήσεων σε όλους τους κλάδους της οικονομίας με κύριους στόχους τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την εξοικονόμηση ενεργειακού κόστους μέσω της πράσινης μετάβασης, οι οποίες αποτελούν στρατηγικές κατευθύνσεις του Ταμείου και επιπρόσθετα χρηματοδοτεί προγράμματα ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε ανταγωνιστικούς και παραγωγικούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων από τις δράσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας παρέχεται μέσω μη επιστρεπτέας ενίσχυσης (επιχορήγησης) και μέσω δανειακών προϊόντων.

Ενδεικτικά γίνεται αναφορά στις εξής δράσεις ενίσχυσης των επιχειρήσεων:

A. Δράσεις επιχορηγήσεων επιχειρήσεων

1. «Ψηφιακός Μετασχηματισμός Μικρομεσαίων επιχειρήσεων» (αναγνωριστικό μέτρου ID 16706), με Υπουργείο Ευθύνης το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης αποκλειστικά μικρομεσαίων επιχειρήσεων με στόχο τον ψηφιακό τους μετασχηματισμό:

α. Πρόγραμμα «Ψηφιακά Εργαλεία», το οποίο αφορά στην απόκτηση ψηφιακών εργαλείων και λογισμικού για την παραγωγική, διοικητική και εμπορική λειτουργία των ΜμΕ, για ηλεκτρονικό εμπόριο και ασφάλεια ηλεκτρονικών συναλλαγών. Το εν λόγω πρόγραμμα επιδοτεί, μεταξύ άλλων, την απόκτηση εξοπλισμού, λογισμικού και εφαρμογών για ηλεκτρονικές πωλήσεις (e-shop) και ηλεκτρονική τιμολόγηση, ηλεκτρονικές πληρωμές, εργαλεία ψηφιακής διαφήμισης, συστήματα τηλεργασίας, επιχειρηματική αναλυτική, αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων, υπηρεσίες δημιουργίας αντιγράφων ασφαλείας των δεδομένων και αποκατάστασης σε περίπτωση καταστροφής, τεχνητή νοημοσύνη, διαδίκτυο των πραγμάτων, παροχή ολοκληρωμένων λύσεων για ανέπαφη εξυπηρέτηση, συστήματα κυβερνοασφάλειας, υποδομές και υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους. Το πρόγραμμα προκηρύχθηκε διαδοχικά σε δύο κύκλους και οι εγκεκριμένες επιχορηγήσεις στην Περιφέρεια Κρήτης αφορούν σε 5.426 μικρομεσαίες επιχειρήσεις με συνολικό ύψος επιχορήγησης 7,4 εκ. €, εκ των οποίων 2.792 στην Π.Ε. Ηρακλείου με συνολικό ύψος επιχορήγησης 4 εκ. €.

β. Το Πρόγραμμα «Ψηφιακές Συναλλαγές» που επιδοτεί μικρομεσαίες επιχειρήσεις για χρηματοδότηση δράσεων όπως η αντικατάσταση EFT/POS, η τιμολόγηση επί αυτοκινήτου και η ηλεκτρονική τιμολόγηση. Το πρόγραμμα προκηρύχθηκε σε δύο κύκλους και οι εγκεκριμένες επιχορηγήσεις στην Περιφέρεια Κρήτης Ελλάδας από τον Α΄ Κύκλο αφορούν σε 20.091 μικρομεσαίες επιχειρήσεις με συνολικό ύψος επιχορήγησης 7,9 εκ. € εκ των οποίων στην Π.Ε. Ηρακλείου 9.331 μικρομεσαίες επιχειρήσεις με συνολικό ύψος επιχορήγησης 3,7 εκ. €. Ο Β΄ Κύκλος του Προγράμματος είναι σε εξέλιξη.

Περαιτέρω στοιχεία υλοποίησης επί των ανωτέρω προγραμμάτων δύνανται να ζητηθούν από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

2. Δράση «Εξοικονομώ επιχειρώντας» (αναγνωριστικό μέτρου ID 16874), με Υπουργείο Ευθύνης το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Στο Πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης επιχειρήσεων με στόχο τη μείωση του ενεργειακού κόστους και την ενεργειακή αναβάθμιση:

α. Το πρόγραμμα «Ενεργειακή απόδοση επιχειρήσεων του τριτογενούς τομέα», το οποίο αφορά στην επιδότηση επιχειρήσεων στην ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων και εξοπλισμού επιχειρήσεων στους κλάδους

του εμπορίου, των υπηρεσιών, της εστίασης, της παραγωγής αρτοσκευασμάτων και γλυκισμάτων, καθώς και του τουρισμού. Στην Περιφέρεια Κρήτης έχουν εγκριθεί προς επιχορήγηση τα επενδυτικά σχέδια 256 ΜμΕ συνολικού προϋπολογισμού 37,1 εκ. € με συνολική επιχορήγηση 22,5 εκ. €, εκ των οποίων στην Π.Ε. Ηρακλείου έχουν εγκριθεί επενδυτικά σχέδια για 72 ΜμΕ με συνολική επιχορήγηση 8,1 εκ. €.

Β. Το πρόγραμμα «Εξοικονόμηση Ενέργειας σε Επιχειρήσεις – Αλλάζω Συσκευή για τις επιχειρήσεις» που παρέχει στοχευμένες επιδοτήσεις σε επιχειρήσεις προκειμένου να προβούν σε εγκατάσταση ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού (συστήματα θέρμανσης με χρήση αντλιών θερμότητας, συστήματα ηλιακής θέρμανσης, έξυπνες συσκευές μέτρησης ενέργειας και άλλες παρεμβάσεις). Στην Περιφέρεια Κρήτης έχουν εγκριθεί οι αιτήσεις χρηματοδότησης 951 ΜμΕ με συνολική επιχορήγηση 10,3 εκ. €, εκ των οποίων 239 στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου με συνολική επιχορήγηση 2,6 εκ. €.

Περισσότερες πληροφορίες για την υλοποίηση των ανωτέρω δύνανται να ζητηθούν από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. «Οικονομικός Μετασχηματισμός στον γεωργικό τομέα» (αναγνωριστικό μέτρου ID 16626), με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Στο Πλαίσιο της ανωτέρω δράσης έχουν ενταχθεί στο ΤΑΑ και χρηματοδοτούνται τα κάτωθι προγράμματα επιδότησης επιχειρήσεων:

α) Το πρόγραμμα **«Καινοτομία και πράσινη μετάβαση στη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων»** για την επιδότηση επιχειρήσεων, ομάδων παραγωγών και συνεταιρισμών που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση ή/και εμπορία αγροτικών προϊόντων, το οποίο προκηρύχθηκε μέσα από δυο διαδοχικές προσκλήσεις.

β) Το πρόγραμμα **«Εκσυγχρονισμός του Πρωτογενούς Τομέα»** που αφορά στην επιδότηση επιχειρήσεων του πρωτογενούς και αγροδιατροφικού τομέα, το οποίο προκηρύχθηκε μέσα από δυο διαδοχικές προσκλήσεις.

γ) Το πρόγραμμα **«Πράσινος αγροτουρισμός»** που ενισχύει επενδυτικά σχέδια στον τομέα του τουρισμού, τα οποία συνδέουν τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, με τον τριτογενή τομέα, δημιουργώντας ένα νέο τουριστικό προϊόν.

δ) Το πρόγραμμα **«Αναδιάρθρωση καλλιεργειών»** μέσω του οποίου παρέχεται επιδότηση σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις για επενδύσεις στην αναδιάρθρωση δενδρωδών καλλιεργειών και σχετικών άυλων δαπανών. Από τα ανωτέρω προγράμματα, στην Περιφέρεια Κρήτης έχουν εγκριθεί επενδυτικά σχέδια 30 επιχειρήσεων συνολικού προϋπολογισμού 44,8 εκ. € με συνολική επιχορήγηση 21,5 εκ. €, εκ των οποίων στην Π.Ε. Ηρακλείου έχουν εγκριθεί 7 επενδυτικά σχέδια συνολικού προϋπολογισμού 12,9 εκ. €, εκ των

οποίων η συνολική επιχορήγηση είναι 6,6 εκ. €.

Στοιχεία υλοποίησης επί των ανωτέρω προγραμμάτων παρέχονται στην ιστοσελίδα <https://myagrortf.minagric.gr/>, ενώ πρόσθετα στοιχεία υλοποίησης μπορούν να δοθούν από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

4. Δράση «Έξυπνη Μεταποίηση (αναγνωριστικό μέτρου ID 16721)» με Υπουργείο ευθύνης το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο της δράσης χρηματοδοτείται το πρόγραμμα επιδότησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων του κλάδου της μεταποίησης «Έξυπνη Μεταποίηση», μέσω του οποίου επιχορηγούνται επενδυτικά σχέδια προϋπολογισμού από 250.000 € έως 6.000.000 € πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων του ελληνικού βιομηχανικού οικοσυστήματος για την ενίσχυση της τεχνολογικής τους υποδομής και την αναβάθμιση του κατασκευαστικού τους εξοπλισμού με χρήση έξυπνων τεχνολογιών αιχμής με χαμηλές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Στο πρόγραμμα έχουν υπαχθεί επενδύσεις 5 μικρομεσαίων επιχειρήσεων μεταποίησης στην Περιφέρεια Κρήτης συνολικού προϋπολογισμού 3,9 εκ. €, με συνολική επιχορήγηση 2,5 εκ. €, εκ των οποίων 4 στην Π.Ε. Ηρακλείου, με συνολική επιχορήγηση 2 εκ. €.

Περαιτέρω στοιχεία υλοποίησης επί των ανωτέρω προγραμμάτων δύνανται να ζητηθούν από το Υπουργείο Ανάπτυξης.

B. Ενίσχυση επιχειρήσεων μέσω δανειακών προϊόντων

1. Δράση Δανειακή Στήριξη Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (αναγνωριστικό μέτρου 16980) με Υπουργείο Ευθύνης το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Η δανειακή δράση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ) κατευθύνεται συνολικά και αποκλειστικά στην ιδιωτική οικονομία. Λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα στην εν θέματι ερώτηση για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας ειδική αναφορά γίνεται στα εξής προγράμματα:

α) Πρόγραμμα χαμηλότοκων δανείων του Ταμείου Ανάκαμψης, μέσω του οποίου δανειακά κεφάλαια ύψους 13,27 δις € διοχετεύονται μέσω εμπορικών τραπεζών (καθώς και διεθνών πιστωτικών οργανισμών) σε επιχειρήσεις όλων των μεγεθών για τη χρηματοδότηση επενδύσεων. Τα δάνεια χορηγούνται με εξαιρετικά ευνοϊκούς όρους (επιτόκιο δανεισμού για το δάνειο ΤΑΑ, σταθερό 0,35% για πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις και 1% για μεσαίες και μεγάλες, με απαλλαγή εισφοράς του ν. 128/75). Κάθε δανειακή σύμβαση που συνάπτεται στο πλαίσιο του προγράμματος επιχειρηματικών δανείων χρηματοδοτείται από πόρους ΤΑΑ με ανώτατο όριο το 50% του συνολικού επιλέξιμου επενδυτικού κόστους, και κατά τουλάχιστον 30% με εμπορικό δάνειο (Δάνειο Συγχρηματοδότησης) από το Πιστωτικό Ίδρυμα, ενώ απαιτείται και η

ιδιωτική συμμετοχής της επιχείρησης κατ' ελάχιστον 20%.

Με βάση τα στοιχεία υλοποίησης (έως 23/12/2025), στην Περιφέρεια Κρήτης, έχουν συναφθεί δανειακές συμβάσεις με 67 επιχειρήσεις (12 μεγάλες και 55 ΜμΕ) για επενδύσεις ύψους 1,2 δις € εκ των οποίων δάνεια ΤΑΑ 500 εκ. €. Από το ανωτέρω σύνολο για επενδύσεις στην Π.Ε. Ηρακλείου έχουν συναφθεί δανειακές συμβάσεις με 24 επιχειρήσεις (4 μεγάλες και 20 ΜμΕ) για επενδύσεις συνολικού ύψους 506 εκ. €, εκ των οποίων δάνεια ΤΑΑ 200,5 εκ. €.

β) Πρόγραμμα εγγυήσεων InvestEU (με συνολικό προϋπολογισμό 800 εκ. €), το οποίο απευθύνεται αποκλειστικά στις ΜμΕ, παρέχοντάς τους εγγυήσεις για να λάβουν επενδυτικά δάνεια και κεφάλαιο κίνησης με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, την καινοτομία και τον ψηφιακό τους μετασχηματισμό. Στο πλαίσιο αυτού του εγγυοδοτικού προγράμματος, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών έχει υπογράψει σύμβαση με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (European Investment Fund, EIF). Οι συμφωνίες του EIF με έξι Τράπεζες έχουν ως αποτέλεσμα να διατίθενται στην αγορά τρία προϊόντα εγγυήσεων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις :

- Εγγύηση χαρτοφυλακίου βιωσιμότητας, για τη χρηματοδότηση επενδύσεων για την κλιματική αλλαγή, την ενεργειακή απόδοση και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
- Εγγύηση χαρτοφυλακίου ανταγωνιστικότητας, αποκλειστικά για τις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις, για επενδύσεις και κεφάλαιο κίνησης για την στήριξη της ανταγωνιστικότητας και την ανάπτυξη των τοπικών επιχειρήσεων.
- Εγγύηση χαρτοφυλακίου καινοτομίας και ψηφιακού μετασχηματισμού, για τη βελτίωση των όρων πρόσβασης των ελληνικών επιχειρήσεων έρευνας και καινοτομίας στη χρηματοδότηση και την υποστήριξη της επέκτασης των ψηφιακών τεχνολογιών και του ψηφιακού μετασχηματισμού.

Με βάση στοιχεία υλοποίησης του EIF (06/2025) μέσω του προγράμματος στην Περιφέρεια Κρήτης, με εγγύηση από πόρους ΤΑΑ έχουν χορηγηθεί δάνεια σε 1045 Μικρομεσαίες επιχειρήσεις συνολικού ύψους 136 εκ. €, εκ των οποίων 332 στην Π.Ε. Ηρακλείου συνολικού ύψους 50,6 εκ. €.

Ο Διοικητής ΕΥΣΤΑ

Ορέστης Καβαλάκης